

คำวินิจฉัยคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร
สาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมาย
ที่ สค ๒๐๒ / ๒๕๕๗

เรื่อง อุทธรณ์คำสั่งมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารของกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช
เกี่ยวกับสมุดรายงานรังวัดของอุทยานแห่งชาติห้วยลาน

ผู้อุทธรณ์ : นายสมบูรณ์ สิงกิ่ง
หน่วยงานของรัฐที่รับผิดชอบ : กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช

อุทธรณ์เรื่องนี้ได้ความว่า นายสมบูรณ์ สิงกิ่ง ผู้อุทธรณ์ ตำแหน่งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลไทยสามัคคี อำเภอวังน้ำเขียว จังหวัดนครราชสีมา มีหนังสือองค์การบริหารส่วนตำบลไทยสามัคคี ที่ นม ๙๐๖๐๑/๒๓๕ ลงวันที่ ๓ เมษายน ๒๕๕๗ ถึงอธิบดีกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ขอข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับหนังสือทางราชการของอุทยานแห่งชาติห้วยลาน เพื่อต้องการทราบขอบเขตและแนวเขตของป่าสงวนแห่งชาติและอุทยานแห่งชาติห้วยลาน จำนวน ๒ ฉบับ คือ

๑. สำเนาสมุดรายงานรังวัดของป่าแก่งดินสอ ป่าแก่งใหญ่ และป่าเขาสะโตน ตามกฎกระทรวงซึ่งออกตามพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗

๒. สำเนาสมุดรายงานรังวัดของอุทยานแห่งชาติห้วยลาน ตามพระราชกฤษฎีกากำหนดบริเวณที่ดินป่าวังน้ำเขียว และป่าครบุรี ในท้องที่ตำบลสะแกราช ตำบลวังน้ำเขียว อำเภอปักธงชัย ตำบลครบุรี ตำบลจระเข้หิน ตำบลโคกกระชาย อำเภอครบุรี และตำบลสระตะเคียน ตำบลโนนสมบูรณ์ อำเภอเสิงสาง จังหวัดนครราชสีมา และป่าแก่งดินสอ ป่าแก่งใหญ่ และป่าเขาสะโตน ในท้องที่ตำบลบุพราหมณ์ ตำบลทุ่งโพธิ์ อำเภอนาดี จังหวัดปราจีนบุรี ให้เป็นอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๒๔

กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่าและพันธุ์พืช มีหนังสือ ที่ ทส ๐๙๐๖.๗/๑๐๐๓๙ ลงวันที่ ๔ มิถุนายน ๒๕๕๗ ถึงผู้อุทธรณ์ปฏิเสธการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารโดยให้เหตุผลว่า ข้อมูลข่าวสารรายการที่ ๑ ปัจจุบันเป็นข้อมูลข่าวสารของกรมป่าไม้ จึงขอให้ไปยื่นคำขอต่อกรมป่าไม้โดยตรง ส่วนข้อมูลข่าวสารรายการที่ ๒ เป็นข้อมูลข่าวสารตามมาตรา ๑๕ (๒) แห่งพระราชบัญญัติ

คำวินิจฉัย ที่ สค ๒๐๒ /๒๕๕๗

ข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ นอกจากนี้สมุดรายนารังวัดของอุทยานแห่งชาติทับลาน ไม่ใช่ข้อมูลสุดท้ายในการชี้พิกัดแนวเขต ต้องผ่านกระบวนการดำเนินการต่างๆ อีกหลายขั้นตอน

ผู้อุทธรณ์มีหนังสือลงวันที่ ๓ กรกฎาคม ๒๕๕๗ ถึงคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการอุทธรณ์คำสั่งมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารดังกล่าว

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมายพิจารณาคำอุทธรณ์ คำชี้แจงของผู้แทนของผู้อุทธรณ์ ผู้แทนกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช เหตุผลที่กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ไม่เปิดเผยข้อมูลข่าวสาร และเอกสารที่เกี่ยวข้องแล้ว ขอให้จริงสรุปความได้ว่า ราษฎรตำบลไทยสามัคคี อำเภอวังน้ำเขียว จังหวัดนครราชสีมา จำนวนหนึ่ง ได้ร้องเรียนต่อผู้อุทธรณ์ซึ่งเป็นนายกองค์การบริหารส่วนตำบลไทยสามัคคีขอความช่วยเหลือกรณีเจ้าหน้าที่อุทยานแห่งชาติทับลานดำเนินการรื้อถอนบ้านพัก และกล่าวหาว่าบุกรุกพื้นที่อุทยาน ผู้อุทธรณ์เห็นว่าเป็นปัญหาความเดือดร้อนของประชาชน และต้องการหาข้อมูลเกี่ยวกับแนวเขตป่าสงวนแห่งชาติและแนวเขตอุทยานแห่งชาติเพื่อช่วยเหลือประชาชนดังกล่าว จึงมีหนังสือขอข้อมูลไปยังอุทยานแห่งชาติทับลาน แต่ได้รับคำชี้แจงว่าข้อมูลตามที่มีคำขออยู่ที่กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ผู้อุทธรณ์จึงมีหนังสือถึงกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ขอสำเนารายงานรังวัดแนวเขตป่าสงวนแห่งชาติป่าแก่งดินสอ ป่าแก่งใหญ่ และป่าเขาสะโตน และแนวเขตอุทยานแห่งชาติทับลานซึ่งเจ้าหน้าที่ที่ทำการสำรวจแนวเขตต้องบันทึกไว้ เพื่อใช้เป็นข้อมูลตรวจสอบแนวเขตในพื้นที่ที่ถูกกล่าวหาว่าบุกรุก และได้รับคำชี้แจงว่าข้อมูลเกี่ยวกับป่าสงวนแห่งชาติ ป่าแก่งดินสอ ป่าแก่งใหญ่ และป่าเขาสะโตนนั้นกรมป่าไม้เป็นผู้รับผิดชอบ กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืชรับผิดชอบเฉพาะแนวเขตอุทยานแห่งชาติทับลานเท่านั้น และในชั้นการพิจารณาของคณะกรรมการฯ ผู้แทนผู้อุทธรณ์ชี้แจงว่าได้ขอข้อมูลเกี่ยวกับสมุดรายนารังวัดป่าสงวนแห่งชาติ ป่าแก่งดินสอ ป่าแก่งใหญ่ และป่าเขาสะโตน ไปยังกรมป่าไม้แล้ว และต้องการข้อมูลข่าวสารในส่วนที่กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืชรับผิดชอบ แต่ได้รับการปฏิเสธ

ผู้แทนกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ชี้แจงว่าอุทยานแห่งชาติทับลาน จัดตั้งขึ้นเมื่อ ปี พ.ศ. ๒๕๒๔ มีเนื้อที่ประมาณ ๑.๔ ล้านไร่ ด้านทิศตะวันตกมีเขตติดต่อกับอุทยานแห่งชาติเขาใหญ่ ด้านทิศใต้มีเขตติดต่อกับอุทยานแห่งชาติปางสีดา และด้านทิศตะวันออกมีเขตติดต่อกับอุทยานแห่งชาติป่าดงใหญ่ อุทยานแห่งชาติทับลานจะอยู่ทางทิศเหนือของอุทยานแห่งชาติปางสีดา และอยู่กลางระหว่างอุทยานแห่งชาติเขาใหญ่และอุทยานแห่งชาติป่าดงใหญ่ การจัดทำแนวเขตในพื้นที่อุทยานทั้งสามแห่งได้จัดทำเสร็จเรียบร้อยแล้ว และถือว่าเป็นแนวเขตของอุทยานแห่งชาติทับลานในทิศทั้งสามด้วย คงมีเพียงแนวเขตทางทิศเหนือซึ่งยังดำเนินการไม่แล้วเสร็จ

คำวินิจฉัย ที่ สค ๒๐๒ /๒๕๕๗

เนื่องจากมีผู้บุกรุกและไม่ยินยอมให้เข้าไปสำรวจ ในการสำรวจรังวัดแนวเขตอุทยานแห่งชาติทับลานในช่วงแรกทีประกาศเป็นอุทยานแห่งชาตินั้นดำเนินการโดยเจ้าหน้าที่ เครื่องมือที่ใช้ในขณะนั้นคือโซ่ ดังนั้น จึงอาจมีความคลาดเคลื่อนไปจากพิกัดที่กำหนดตามแผนที่ท้ายพระราชกฤษฎีกาได้ สมุดรายงานรังวัดเป็นองค์ประกอบอย่างหนึ่งในการดำเนินการเพื่อกำหนดแนวเขตของอุทยาน ยังมีขั้นตอนอื่นๆ ที่ต้องดำเนินการก่อนที่จะประกาศแนวเขตอุทยานแห่งชาติอย่างเป็นทางการ ตามมาตรา ๖ แห่งพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๔ เช่น การกำหนดจุด การปักหลักเขต เป็นต้น นอกจากนั้นในการพิสูจน์สิทธิว่าเป็นผู้ที่อยู่อาศัยก่อนการประกาศเขตอุทยานแห่งชาติหรือไม่ นั้นต้องยึดถือพิกัดตามแผนที่ท้ายพระราชกฤษฎีกาเป็นเกณฑ์ การเปิดเผยสมุดรายงานรังวัดจึงอาจทำให้การดำเนินการเพื่อพิสูจน์สิทธิดังกล่าวมีอุปสรรค เพราะเป็นการสำรวจโดยคน ประกอบกับพื้นที่ของอุทยานซึ่งมีขนาดกว้าง อาจมีความคลาดเคลื่อนและทำให้มีข้อโต้แย้งได้ง่าย และส่งผลทำให้การบังคับใช้กฎหมายเสื่อมประสิทธิภาพหรือไม่อาจสำเร็จตามวัตถุประสงค์ได้ ตามมาตรา ๑๕ (๒) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ปัจจุบันได้มีการนำเครื่องมือที่มีความทันสมัยมากกว่าเข้ามาดำเนินการ คือเครื่อง GPS อย่างไรก็ดี การสำรวจรังวัดแนวเขตยังอยู่ระหว่างการดำเนินการ แต่ในพื้นที่ตำบลไทยสามัคคีที่กลุ่มผู้ותרณ์พักอาศัยอยู่นั้น ได้มีการสำรวจไว้แล้ว และได้จัดเก็บเอกสารไว้ที่สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๗ (นครราชสีมา)

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมายพิจารณาแล้วเห็นว่า ข้อมูลข่าวสารตามอุทธรณ์ที่ต้องวินิจฉัยในกรณีนี้ คือ สมุดรายงานรังวัดเพื่อจัดทำแนวเขตอุทยานแห่งชาติทับลาน ตามพระราชกฤษฎีกากำหนดบริเวณที่ดินป่าวังน้ำเขียว และป่าครบุรี ในท้องที่ตำบลสะแกราช ตำบลวังน้ำเขียว อำเภอปักธงชัย ตำบล ครบุรี ตำบลจรเข้มังคין ตำบลโคกกระชาย อำเภอครบุรี และตำบลสระตะเคียน ตำบลโนนสมบูรณ์ อำเภอเสิงสาง จังหวัดนครราชสีมา และป่าแก่งดินสอ ป่าแก่งใหญ่ และป่าเขาสะโตน ในท้องที่ตำบลบุพราหมณ์ ตำบลทุ่งโพธิ์ อำเภอนาดี จังหวัดปราจีนบุรี ให้เป็นอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๒๔ สมุดรายงานรังวัดดังกล่าวเป็นข้อมูลข่าวสารในกระบวนการสำรวจรังวัดเพื่อกำหนดแนวเขตของอุทยานตามพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๔ อันเป็นการปฏิบัติราชการตามปกติจึงต้องโปร่งใสและตรวจสอบได้ แต่การสำรวจรังวัดนี้ยังอยู่ระหว่างการดำเนินการ สมุดรายงานรังวัดจึงมีลักษณะเป็นข้อมูลเบื้องต้น โดยกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืชจะต้องดำเนินการอีกหลายขั้นตอนก่อนที่จะประกาศแนวเขตอุทยานแห่งชาติทับลาน อย่างเป็นทางการ การเปิดเผยสมุดรายงานรังวัดที่ได้มีการสำรวจทั้งหมดในขณะนี้อาจเป็นอุปสรรคต่อการดำเนินงานการสำรวจรังวัดเพื่อจัดทำแนวเขตของอุทยาน ทำให้การบังคับใช้กฎหมายเสื่อมประสิทธิภาพหรือไม่อาจสำเร็จตามวัตถุประสงค์ได้ ตามมาตรา ๑๕ (๒) แห่งพระราชบัญญัติ

คำวินิจฉัย ที่ สค ๒๐๒ /๒๕๕๗

ข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐ แต่กรณีนี้ผู้อุทธรณ์ทำหน้าที่เป็นตัวแทนของราษฎรตำบลไทยสามัคคีที่ถูกกล่าวหาว่าบุกรุกอุทยานแห่งชาติห้วยลาน การได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับสมุดรายงานรังวัดจะเป็นประโยชน์ต่อการปกป้องคุ้มครองสิทธิของราษฎรตำบลไทยสามัคคีในการต่อสู้แก้ข้อกล่าวหา ดังนั้น เมื่อพิจารณาถึงการปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมายของหน่วยงานของรัฐ ประโยชน์สาธารณะ และประโยชน์ของเอกชนที่เกี่ยวข้องประกอบกันแล้ว จึงเห็นว่าควรเปิดเผยข้อมูลข่าวสารแก่ผู้อุทธรณ์เฉพาะพื้นที่ตำบลไทยสามัคคี อำเภอวังน้ำเขียว จังหวัดนครราชสีมา อันเป็นพื้นที่ที่ราษฎรตำบลไทยสามัคคีถูกกล่าวหาว่าบุกรุก ทั้งนี้ เพื่อไม่ให้มีผลกระทบต่อการดำเนินงานของกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช จนเกินสมควร

ฉะนั้น อาศัยอำนาจตามมาตรา ๓๕ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐ คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดิน และการบังคับใช้กฎหมาย จึงวินิจฉัยให้กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช เปิดเผยสมุดรายงานรังวัดอุทยานแห่งชาติห้วยลาน เฉพาะพื้นที่ตำบลไทยสามัคคี อำเภอวังน้ำเขียว จังหวัดนครราชสีมา พร้อมทั้งให้สำเนาที่มีคำรับรองถูกต้องแก่ผู้อุทธรณ์

(นายสมยศ เชื้อไทย)

หัวหน้าคณะที่ ๓

กรรมการ

(ศาสตราจารย์ ปรีดี เกษมทรัพย์)

(นายสุพจน์ ไพบูลย์)

กรรมการ

(นายวรเจตน์ ภาคีรัตน์)

กรรมการผู้รับผิดชอบสำนวนอุทธรณ์

สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ

วันที่ ๘ ธันวาคม ๒๕๕๗

หมายเหตุ ศาสตราจารย์ ปรีดี เกษมทรัพย์ ลาป่วย จึงไม่ได้ลงนามในคำวินิจฉัย